

Határozatok Tára

NICHOLAS EMILIOU
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. május 4.¹

C-819/21. sz. ügy

**Staatsanwaltschaft Aachen;
MD
részvételével**

(a Landgericht Aachen [aacheni regionális bíróság, Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – 2008/909/IB kerethatározat – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Olyan tagállamban kiszabott szabadságvesztés-büntetés, amelyben a végrehajtó tagállam bírósága szerint az igazságszolgáltatási rendszer már nem garantálja a tisztességes eljáráshoz való jogot – Külföldi ítélet végrehajtása megtagadásának lehetősége”

I. Bevezetés

1. MD lengyel állampolgár, akit a Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże (szczecin-prawobrzezei kerületi bíróság, Lengyelország) hat hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélte. E büntetés eredeti felfüggesztését ugyanez a bíróság később visszavonta, és e büntetés végrehajtása érdekében a Sąd Okręgowy Szczecin (szczecini regionális bíróság, Lengyelország) európai elfogatóparancsot bocsátott ki, amelynek alapján MD-t Németországban letartóztatták. Ezen európai elfogatóparancs végrehajtását azonban a német hatóságok megtagadták azzal az indokkal, hogy MD szokásos tartózkodási helye Németországban volt. Ezért az illetékes lengyel bíróság a német hatóságoktól kérte, hogy a 2008/909/IB kerethatározatban² megállapított rendszerrel összhangban hajtsák végre az MD-vel szemben kiszabott büntetést.

2. A jelen ügyben kérdést előterjesztő bíróság, a Landgericht Aachen (aacheni regionális bíróság, Németország) annak tisztázását kéri, hogy tekintettel a vitatott lengyelországi igazságügyi reformok következtében kialakult helyzetre, amellyel kapcsolatban a Bíróság több ítéletet is hozott, elutasíthatja-e az ilyen kérelmet. E helyzet alapján a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy MD tisztességes eljáráshoz való joga biztosítottnak tekinthető-e olyan környezetben, amelyben a kérdést előterjesztő bíróság szerint a jogállamiságot és az e tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségére vonatkozó követelményt érintő általános hiányosságok állnak fenn.

¹ Eredeti nyelv: angol.

² A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés-büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 327., 27. o.; a továbbiakban: 2008/909 kerethatározat).

3. A kérdést előterjesztő bíróság konkrétan azt vizsgálja, hogy alkalmazható-e a 2008/909 kerethatározat által létrehozott kölcsönös elismerési rendszerre a Bíróság európai elfogatóparancsról szóló kerethatározattal³ kapcsolatos ítélkezési gyakorlata, amely szerint az ilyen elfogatóparancs végrehajtása kivételesen az e kerethatározatban kifejezetten előírtakon túli okokból is megtagadható, amennyiben két szakaszból álló vizsgálatot követően (amelynek jellegét jelen indítványban ismertetem és vizsgálom) úgy tűnik, hogy az ilyen végrehajtás az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 47. cikkének második bekezdésében biztosított tisztességes eljárásához való alapvető jog megsértésének tényleges veszélyével járna.⁴ E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság tisztázni kívánja, hogy milyen feltételek mellett kell e vizsgálatot lefolytatni, és hogy melyik az a megfelelő időpont, amelyre vonatkozóan e vizsgálatot el kell végezni.

II. Jogi háttér

4. A Charta 47. cikke második bekezdésének első mondata előírja, hogy „[m]indenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és észszerű időn belül tárgyalja”.

5. A 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdése szerint e „kerethatározat nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét”.

6. E kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének a)–c) pontja három különböző kategóriába sorolja azokat a végrehajtó tagállamokat, amelyekhez az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó kérelmet továbbítani lehet. Ezek a következők: a) az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállam, ahol a személy él; vagy b) az az állampolgárság szerinti tagállam, amelyben az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják az ítéletbe vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatba, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésbe foglalt kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján; vagy, c) az a) és b) pontban említetteken kívüli bármely tagállam, amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak az említett tagállamba történő továbbításához.

7. A 8. cikk (1) bekezdése szerint „[a] végrehajtó állam illetékes hatósága elismeri a 4. cikkel összhangban és az 5. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően részére továbbított ítéletet, és haladéktalanul megteszi a büntetés végrehajtásához szükséges intézkedéseket, kivéve, ha az illetékes hatóság úgy dönt, hogy az elismerés és a végrehajtás megtagadásának 9. cikk szerinti okai valamelyikére hivatkozik”.

8. A 2008/909 kerethatározat 9. cikke (1) bekezdésének a)–l) pontja felsorolja azokat az okokat, amelyek lehetővé teszik, hogy „a végrehajtó [tag]állam illetékes hatósága [megtagadhassa] az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását”.

³ A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o., a továbbiakban: európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat).

⁴ Lásd különösen: 2018. július 25-i Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, a továbbiakban: Minister for Justice and Equality [Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai] ítélet).

III. A tényállás, a nemzeti eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9. MD lengyel állampolgár, akinek szokásos tartózkodási helye Németországban van. 2018. augusztus 7-én a Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże (szczecin-prawobrzezei kerületi bíróság) hat hónap szabadságvesztésre ítélte MD-t, és próbaidőre felfüggesztette a szabadságvesztés végrehajtását (a továbbiakban: első ítélet). MD nem jelent meg a tárgyaláson.

10. 2019. július 16-i végzésével ugyanez a bíróság visszavonta a felfüggesztést, és elrendelte a szabadságvesztés-büntetés végrehajtását.

11. 2020. december 17-én a Generalstaatsanwaltschaft Köln (kölni főügyészség, Németország) úgy határozott, hogy nem hajtja végre a Sąd Okregowy Szczecin (szczecini regionális bíróság) által kibocsátott európai elfogatóparancsot amiatt, hogy MD szokásos tartózkodási helye Németországban van, és nem egyezett bele, hogy a lengyel hatóságoknak átadják.⁵

12. A Sąd Okregowy Szczecin (szczecini regionális bíróság) 2021. január 26-án a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása céljából megküldte a Generalstaatsanwaltschaft Berlin (berlini főügyészség, Németország) részére az első ítélet hitelesített másolatát, valamint a 2008/909 kerethatározat 4. cikkében említett tanúsítványt. Ezeket az iratokat továbbították a területileg illetékes Staatsanwaltschaft Aachen (aacheni ügyészség, Németország; a továbbiakban: aacheni ügyészség) részére.

13. Azt követően, hogy meghallgatta MD-t, és úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó szabadságvesztés-büntetés végrehajtásához szükséges feltételek teljesülnek, az aacheni ügyészség kérte, hogy a Landgericht Aachen (aacheni regionális bíróság) a büntetés végrehajtásának felfüggesztését visszavonó végzéssel összefüggésben hajtja végre az első ítéletet, és szabjon ki hat hónap szabadságvesztés-büntetést.

14. A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor felveti, hogy megtagadhatja-e a szóban forgó bírósági határozatok elismerését és a kiszabott büntetés végrehajtását, tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a lengyelországi igazságszolgáltatás helyzetére vonatkozó objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális információk arra utalnak, hogy alappal feltételezhető, hogy az első ítélet és a próbaidőt felfüggesztő végzés meghozatalának időpontjában fennálló körülmények összeegyeztethetetlenek voltak (és továbbra is összeegyeztethetetlenek) a jogállamiság EUSZ 2. cikkben foglalt elvével és a bírói függetlenség követelményével, amely MD Charta 47. cikkének második bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának lényegét képezi.

⁵ Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés kifejti, hogy ez a határozat a Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény) 83b. §-a (2) bekezdésének [2. pontján] alapult. Ebből következik – amint azt a Bizottság is megjegyezte -, hogy a szóban forgó helyzet az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikke 6. pontjának hatálya alá tartozik. E rendelkezés lehetővé teszi a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadását, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa, és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést.

15. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság a jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapítására irányuló bizottsági javaslatra,⁶ valamint a Bíróság,⁷ az Emberi Jogok Európai Bírósága és a nemzeti bíróságok által a lengyel igazságszolgáltatás függetlenségével kapcsolatban elfogadott ítélkezési gyakorlatra hivatkozik. E bíróság több olyan helyzetre is felhívja a figyelmet, amelyben a lengyel hatóságok úgy vélték, hogy nem köti őket az unió jog elsőbbsége.

16. E körülmények között a Landgericht Aachen (aacheni regionális bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Megtagadhatja-e a végrehajtó tagállamnak a végrehajthatóságot megállapító határozat meghozatalára hivatott bírósága a [2008/909 kerethatározat] 8. cikke alapján egy másik tagállam ítéletének elismerését és az ezen ítélettel kiszabott büntetés végrehajtását a [2008/909 kerethatározatnak] [a Charta] 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (4) bekezdésére hivatkozva, ha fennállnak azt alátámasztó tények, hogy az említett másik tagállamban a végrehajtandó határozat, illetve az ahhoz kapcsolódó későbbi határozatok meghozatalakor uralkodó körülmények összeegyeztethetetlenek a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal, mivel az utóbbi tagállamban maga az igazságszolgáltatási rendszer nem az EUSZ 2. cikkben elismert jogállamiság keretében működik?
- 2) Megtagadhatja-e a végrehajtó tagállamnak a végrehajthatóságot megállapító határozat meghozatalára hivatott bírósága a [2008/909 kerethatározat] 8. cikke alapján egy másik tagállam ítéletének elismerését és az ezen ítélettel kiszabott büntetés végrehajtását a [2008/909 kerethatározatnak] az EUSZ 2. cikkben elismert jogállamiság elvével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (4) bekezdésére hivatkozva, ha fennállnak azt alátámasztó tények, hogy az említett másik tagállamban a végrehajthatóságot megállapító határozat meghozatalakor az igazságszolgáltatási rendszer nem az EUSZ 2. cikkben elismert jogállamiság keretében működik?
- 3) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Azt megelőzően, hogy megtagadnák egy másik tagállam bírósága által hozott ítélet elismerését és az ezen ítélettel kiszabott büntetés végrehajtását a [2008/909 kerethatározatnak] [a Charta] 47. cikkének második bekezdésével összefüggésben értelmezett 3. cikkének (4) bekezdésére hivatkozva azért, mert fennállnak azt alátámasztó tények, hogy az említett másik tagállamban uralkodó körülmények összeegyeztethetetlenek a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal, mivel az utóbbi tagállamban maga az igazságszolgáltatási rendszer nem a jogállamiság keretében működik, meg kell-e vizsgálni második lépésben, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal összeegyeztethetetlen körülmények az adott eljárásban konkrétan hátrányos hatással jártak-e az elítélt személyre nézve?

⁶ A jogállamiság Lengyel Köztársaság általi súlyos megsértése egyértelmű veszélyének megállapításáról szóló tanácsi határozatra irányuló bizottsági javaslat (COM(2017)835 final).

⁷ A Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet; a 2019. november 5-i Bizottság kontra Lengyelország (A rendes bíróságok függetlensége) ítélet (C-192/18, EU:C:2019:924); 2019. november 19-i A. K. és társai (A legfelsőbb bíróság fegyelmi tanácsának függetlensége) ítélet (C-585/18, C-624/18 és C-625/18, EU:C:2019:982); 2021. március 2-i A. B. és társai (A legfelsőbb bíróság bírának kinevezése – Jogorvoslat) ítélet (C-824/18, EU:C:2021:153); 2021. július 15-i Bizottság kontra Lengyelország (Fegyelmi felelősségi rendszer) ítélet (C-791/19, EU:C:2021:596); 2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet (C-748/19–C-754/19, EU:C:2021:931), valamint a folyamatban lévő Bizottság kontra Lengyelország ügy (C-204/21).

- 4) Ha az első és/vagy a második kérdésre nemleges választ kell adni abban az értelemben, hogy annak eldöntése, hogy egy tagállamban uralkodó körülmények összeegyeztethetetlenek-e a tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal, mivel e tagállamban maga az igazságszolgáltatási rendszer nem a jogállamiság keretében működik, nem a tagállami bíróságok, hanem az Európai Unió Bíróságának a hatáskörébe tartozik:

2018. augusztus 7-én és/vagy 2019. július 16-án az EUSZ 2. cikkéből eredő jogállamiság keretében működött-e, illetve jelenleg az EUSZ 2. cikkéből eredő jogállamiság keretében működik-e az igazságszolgáltatási rendszer a Lengyel Köztársaságban?”

17. Írásbeli észrevételeket a holland és a lengyel kormány, valamint az Európai Bizottság nyújtott be. E beavatkozó felek a Bíróság által feltett kérdésre is válaszoltak.

IV. Elemzés

18. Négy kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság annak pontosítását kéri, hogy a 2008/909 kerethatározatban meghatározott rendszer alapján kivételesen megtagadhatja-e a hozzá szabadságvesztés-büntetés végrehajtása érdekében továbbított ítélet elismerését az e jogi aktusban e célra kifejezetten előírtakon túlmutató okokból, és ha igen, milyen körülmények között, amennyiben e rendszer alkalmazása lényegében azt eredményezné, hogy szemet hunynak a tisztességes eljáráshoz való jog korábbi megsértése felett. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint ez a jogsértés a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő olyan általános hiányosságokból ered, amelyek lehetetlenné teszik e jog megfelelő védelmét.

19. Először is elemzésemet az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szöveggörnyezetére és tartalmára vonatkozó előzetes megjegyzésekkel kezdem (A). Ezt követően az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket vizsgálom meg, elsőként kitérve az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan okára, amelyet a Bíróság az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározattal összefüggésben dolgozott ki, és amely a konkrétan a 2008/909 kerethatározatra vonatkozó jelen előzetes döntéshozatalra utalást inspirálta (B). Ezt követően megvizsgálom, hogy ez az íratlan ok átültethető-e az említett jogi aktusra, amely az Európai Unión belül a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés olyan további eszközét jelenti, amely tekintetében ez a kérdés először kerül a Bíróság elé, és ha igen, milyen mértékben (C). Végezetül foglalkozom azzal a kérdéssel, hogy mi az a megfelelő időpont, amelyre vonatkozóan ezen íratlan és kivételes okot alkalmazni kell (D).

A. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem összefüggéseire és tartalmára vonatkozó előzetes észrevételek

20. Amint azt már említettem, a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2008/909 kerethatározat alkalmazására vonatkozik. Ez a jogi aktus a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség körébe tartozik, amelyet a kölcsönös elismerés elve szabályoz, és amely a tagállamok kölcsönös bizalmán alapul, amelyet a tagállamoknak a többi tagállam büntető

igazságszolgáltatási rendszere iránt kell tanúsítaniuk.⁸ Röviden, ez a kölcsönös bizalom annak feltételezését követeli meg a tagállamoktól, hogy az uniós jogot, ideértve az uniós jog által biztosított alapvető jogokat is, a többi tagállamban is tiszteletben tartják.⁹

21. E rövid észrevételekből az következik, hogy a 2008/909 kerethatározatra ugyanazok az általános alapelvek vonatkoznak, mint – a jelen ügyben releváns részében – az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározatra.¹⁰

22. Amint az részletesebben is kifejtésre kerül, ez a kerethatározat az európai elfogatóparancs végrehajtásának kötelezettségére támaszkodik, amelyre csak a kimerítően felsorolt megtagadási okok vonatkoznak. A Bíróság ugyanakkor egyértelművé tette, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása nem teheti ki az érintett személyt annak a tényleges veszélynek, hogy a Chartában rögzített egyes alapvető jogait megsértik, ugyanakkor – amint azt a Bíróság később megállapította – az alkalmazása nem jelentheti a már bekövetkezett jogsértésekbe való belenyugvást. Az ilyen helyzetek bekövetkezésének megelőzése érdekében a Bíróság az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadására további és íratlan okot dolgozott ki, amely azonban csak kivételes körülmények között alkalmazható.

23. Annak megállapítására, hogy fennállnak-e ilyen körülmények, a Bíróság két szakaszból álló, az adott illetékes nemzeti hatóság által elvégzendő vizsgálatot dolgozott ki. Ez a vizsgálat röviden és *első* lépésként annak meghatározását teszi szükségessé, hogy a kibocsátó tagállamban vannak-e olyan rendszerszintű vagy általános hiányosságok, amelyek a szóban forgó alapjogot érinthetik. Ha igen, akkor a vizsgálat *második* szakasza annak ellenőrzését teszi szükségessé, hogy e rendszerszintű vagy általános hiányosságok a szóban forgó alapjog megsértésének tényleges veszélyével járnak-e, vagy hogy e hiányosságok már kézzelfogható módon érintették-e ezt a jogot.

24. Úgy vélem, hogy egyrészt az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat, másrészt a 2008/909 kerethatározat szerinti igazságügyi együttműködés alapjául szolgáló elvek hasonlósága miatt merült fel a kérdést előterjesztő bíróságban az a kérdés, hogy a fent említett íratlan ok az említett kerethatározattal összefüggésben is alkalmazható-e. Ugyanakkor megértem, hogy az említett jogi aktusok közötti bizonyos különbségek miatt tette fel a kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést, hogy ugyanazon feltételek mellett alkalmazható-e ez az ok.

25. A Bíróságnak az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározatra vonatkozó ítélkezési gyakorlatában kialakított íratlan ok alkalmazhatóságára vonatkozó fő és hallgatolagos kérdésen túl a kérdést előterjesztő bíróság - kifejezetten vagy hallgatolagosan - négy konkrét kérdést vet fel, amelyek az alábbiak szerint mutathatók be.

26. Először is a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy lehetséges-e, hogy a szóban forgó íratlan és kivételes ok kapcsán megkövetelt két szakaszból álló vizsgálat csak az első szakaszra korlátozódjon, vagy a második szakaszt is le kell folytatni, és ellenőrizni kell, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségével kapcsolatban megállapított

⁸ Lásd ebben az értelemben: 2014. december 18-i 2/13 (Az Uniónak az EJEE-hez történő csatlakozása) vélemény (EU:C:2014:2454, 191. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁹ Lásd például: 2022. február 22-i Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítélet (C-562/21 PPU és C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 40. és 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; a továbbiakban: Openbaar Ministerie [A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság] ítélet).

¹⁰ A 2008/909 kerethatározattal összefüggésben lásd ebben az értelemben a 2008/909 kerethatározat (5) preambulumbekzdését és a Kézikönyv az elítélt személyek átszállításáról és a szabadságvesztéssel járó büntetésekről az Európai Unióban című bizottsági közlemény (H 2019. C 403., 2. o.) 1.2. bekezdését.

hiányosságok érintették-e MD tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát, mielőtt e másik tagállam bírósága által hozott ítélet végrehajtását megtagadnák (az első és második kérdéssel együtt értelmezett harmadik kérdés).

27. Másodszor, a jelen ügy sajátos körülményei között a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak azzal kapcsolatban, hogy az említett vizsgálatot mely időpontra nézve kell elvégezni: arra az időpontra, amikor a büntetést kiszabó első ítéletet meghozták, arra az időpontra, amikor a büntetés végrehajtásának felfüggesztését visszavonták (első kérdés), vagy pedig arra az időpontra, amikor a végrehajtó hatóságnak döntenie kell az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról (második kérdés).

28. Végül, a kérdést előterjesztő bíróság nem biztos abban, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatása tekintetében fennálló helyzet értékelése a nemzeti bíróságra hárul-e, vagy pedig a „szerződések értelmezése” a Bíróság számára fenntartott kérdésének minősül-e. Ez utóbbi esetben a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a vonatkozó időpontokban a jogállamiság keretében működött-e ez az igazságszolgáltatási rendszer (negyedik kérdés).

29. A jelen indítvány következő részeiben e kérdéseket együttesen vizsgálom meg, először is felidézve az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadása íratlan okának kialakulását, majd ezt követően, második lépésben rátérek ezen ok alkalmazhatóságára és a 2008/909 kerethatározatra való alkalmazásának feltételeire, illetve ennek részeként – harmadik lépésben – a megfelelő időkeretre.

B. Az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan oka

30. A Bíróság az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan okát az Aranyosi és Căldăraru ítéletében¹¹ vezette be, amelyben úgy ítélte meg, hogy az érintett személyek átadása azzal a kockázattal járna, hogy az érintettek a kibocsátó tagállamban a fogva tartás körülményei tekintetében fennálló rendszerszintű hiányosságok miatt az embertelen vagy megalázó bánásmód abszolút tilalma megsértésének¹² lennének kitéve.

31. Ezzel összefüggésben a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a tagállamok főszabály szerint kötelesek végrehajtani az európai elfogatóparancsot,¹³ kivéve kizárólag a végrehajtás kötelező és mérlegelhető megtagadásának az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 3., 4. és 4a. cikkében kimerítő jelleggel felsorolt okaival érintett eseteket. Az e rendelkezésekben felsorolt okok egyike sem alkalmazható a jelen helyzetre. A Bíróság azonban megállapította, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes körülmények fennállása esetén akkor is megtagadható, ha *egyrészt* olyan rendszerszintű vagy általános hiányosságokat állapítanak meg, amely érintheti valamely érintett alapvető jog védelmét, *másrészt* ha komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy az európai elfogatóparanccsal keresett személy az átadása esetén ténylegesen ki lenne téve annak a veszélynek, hogy a szóban forgó alapvető jogát megsértik.¹⁴

¹¹ 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet (C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198; a továbbiakban: Aranyosi és Căldăraru ítélet).

¹² A Charta 4. cikke szerint.

¹³ Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdése szerint.

¹⁴ Aranyosi és Căldăraru ítélet, 94. és 104. pont. Lásd még: 2018. július 25-i Generalstaatsanwaltschaft (Fogvatartási körülmények Magyarországon) ítélet (C-220/18 PPU, EU:C:2018:589); 2019. október 15-i Dorobantu ítélet (C-128/18, EU:C:2019:857).

32. A Bíróság a Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítéletében megerősítette az európai elfogatóparancs kivételes megtagadásának ezen íratlan okát és az ennek alapjául szolgáló, két szakaszból álló vizsgálat alkalmazását a Charta 47. cikkének második bekezdésében foglalt, független bíróság előtti tisztességes eljáráshoz való alapvető joggal összefüggésben. Ebből az ítéletből következik, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha *először is* a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatási rendszerének működésére vonatkozó objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális információk alapján megállapítja, hogy fennáll annak valós veszélye, hogy az említett állam bíróságainak függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok miatt sérülhet a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog, és *másodszor*, ha a konkrét ügy körülményei között komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy átadása esetén a keresett személy ennek a veszélynek ki lenne téve.¹⁵

33. Az Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítéletben¹⁶ és az Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítéletben¹⁷ a Bíróság megerősítette, hogy ha a nemzeti bíróság meggyőződött arról, hogy a két szakaszból álló vizsgálat első feltétele teljesül, *akkor is* tovább kell lépnie a második szakaszra, és értékelnie kell a helyzet konkrét körülményeit.

34. Ugyanakkor, noha az európai elfogatóparancs kivételes megtagadása íratlan okának alkalmazását eredetileg olyan ténybeli körülmények között vették figyelembe, amelyek alapján csak a szóban forgó alapjog *várható* megsértését („valós veszély”) kellett vizsgálni, a Bíróság pontosította, hogy ez az ok olyan helyzetekre is vonatkozik, amelyekben *múltbeli* jogsértésre utaló bizonyítékok merülnek fel (amikor az érintett európai elfogatóparancsot olyan büntetőeljárásban kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából adták ki, amelyet a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintően megállapított rendszerszintű vagy általános hiányosságok kézzelfogható módon befolyásoltak).¹⁸

C. Az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan oka és a 2008/909 kerethatározat

35. Mielőtt rátérnék arra az alapkérdésre, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan oka értelemszerűen vonatkozik-e a 2008/909 kerethatározatra is (2), állást foglalok azzal kapcsolatban, hogy e megfontolás egyáltalán releváns-e az alapügyben szóban forgó helyzet szempontjából. E relevancia ugyanis csak akkor állhat fenn, ha a kérdést előterjesztő bíróság olyan helyzetben találja magát, amelyben az említett aktus jogi rendszere a határozat elismerésére és a szóban forgó ítélet végrehajtására *kötelez* (1).

¹⁵ A Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet, 61. és 68. pont.

¹⁶ A 2020. december 17-i Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet (C-354/20 PPU és C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, különösen a 60. és 61. pont, a továbbiakban: Openbaar Ministerie [A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége] ítélet).

¹⁷ Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítélet, 66. pont.

¹⁸ Uo., 83., 86. és 102. pont. Amint azt a holland kormány megjegyezte, ezen ítélet azt követően született, hogy a jelen ügyben 2021. december 30-án az előzetes döntéshozatalra utaló végzést meghozták volna. Mindazonáltal lásd még: Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 68. pont.

1. Az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó kötelezettség fennállásáról

36. Emlékeztetek arra, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása kivételes megtagadásának íratlan okát amiatt dolgozták ki, hogy elkerüljék a Charta által védett egyes alapvető jogok megsértésének tényleges veszélyét (vagy megakadályozzák, hogy az ilyen jogsértés felett utólag szemet hunyjanak), amely – amennyiben az ilyen megtagadás szükségessége megállapítható – az európai elfogatóparancs végrehajtására vonatkozó *kötelezettség* alóli kivételhez vezet.

37. Ahhoz tehát, hogy ez az ok a 2008/909 kerethatározat összefüggésében relevánssá váljon, meg kell állapítani, hogy a végrehajtó hatóság olyan helyzetben találja magát, amelyben köteles a részére továbbított ítéletet elismerni és az abban kiszabott büntetést végrehajtani. Az említett jogi aktus hatálya alá tartozó esetek közül azonban nem mindegyik keletkeztet ilyen kötelezettséget.

38. Ez a jogi aktus ugyanis eltérő helyzeteket különböztet meg, attól függően, hogy milyen kapcsolat áll fenn az érintett elítélt személy és azon tagállam között, amelyhez az elismerés iránti kérelmet benyújtották.

39. A 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a kibocsátó tagállam ennek érdekében a kérelmet a következő tagállamoknak továbbíthatja: a) az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállam, ahol a személy él; b) az az állampolgárság szerinti tagállam, amelyben az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják; vagy bármely tagállam, „amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak az említett tagállamba történő továbbításához”.

40. Másként fogalmazva, míg az első két forgatókönyv az ítélet elismerésére és a szóban forgó büntetés végrehajtására vonatkozó kötelezettséget keletkeztet, a harmadik esetében azonban hozzájárulás szükséges, amelyet vagy megadnak, vagy nem.¹⁹ Következésképpen e harmadik forgatókönyv önmagában nem vonja maga után azt, hogy az ennek érdekében továbbított kérelemnek eleget kell tenni.

41. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés kifejti, hogy MD a kibocsátó tagállam állampolgára, ugyanakkor a végrehajtó tagállamban rendelkezik lakóhellyel. Ez az információ arra enged következtetni, és ezt a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia, hogy ezen utóbbi tagállamnak nem állampolgára. Véleményem szerint azonban a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése szerinti különbségtétel mindenestre már nem releváns, ha az elismerés iránti kérelmet az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikkének 6. pontja alapján az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadását követően nyújtották be. E rendelkezés értelmében ugyanis, amint arra már utaltam, a végrehajtó tagállam csak akkor tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha vállalja, hogy végrehajtja a szóban forgó büntetést.²⁰

¹⁹ Amint azt a Kézikönyv az elítélt személyek átszállításáról és a szabadságvesztéssel járó büntetésekről az Európai Unióban című bizottsági közlemény (H 2019. C 403., 2. o., a továbbiakban: átszállításról szóló kézikönyv) 2.3.4. és 2.5. bekezdése is kifejti. Ugyanakkor a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (7) bekezdése szerint a tagállamok az e rendelkezésben ismertetett helyzetekben eltekinthetnek a hozzájárulásukra vonatkozó követelménytől.

²⁰ Lásd a fenti 5. lábjegyzetet. Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat e rendelkezésének célja megegyezik a 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezett céljával, nevezetesen az elítéltek társadalomba való beilleszkedésének elősegítése. Lásd: 2018. március 13-i Sut ítélet (C-514/17, EU:C:2019:1016, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42. Az ügy iratai alapján úgy látom, hogy az alapeljárásban pontosan ez a helyzet állt elő,²¹ amelyet általános jelleggel tükröz a 2008/909 kerethatározat 25. cikke, amely szerint „[az említett jogi aktus] rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni – olyan mértékben, amennyire azok összhangban vannak [az európai elfogatóparancsról szóló] kerethatározat rendelkezéseivel – a büntetések olyan esetekben történő végrehajtására, amikor a tagállam [az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat] 4. cikkének (6) bekezdése szerinti esetekben vállalja a büntetés végrehajtását”.

43. Úgy vélem, hogy ha a végrehajtó tagállam a 2008/909 kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének c) pontja alapján továbbra is jogosult lenne megtagadni az ítélet elismerését, miután az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikkének 6. pontja alapján megtagadta az európai elfogatóparancs végrehajtását, az az utóbbi jogi aktussal összeegyeztethetetlen helyzetet eredményezne.²² Ezért úgy vélem, hogy amennyiben az elismerés és végrehajtás iránti kérelmet ebben a konkrét összefüggésben nyújtják be, ez nem hagy mérlegelési lehetőséget, még akkor sem, ha egyébként a szóban forgó helyzetre a 2008/909 kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt mérlegelési lehetőség vonatkozna.²³

44. Ilyen körülmények között részletesebben meg kell vizsgálni, hogy a fent említett íratlan és kivételes ok alkalmazható-e erre a jogi aktusra, és ha igen, milyen feltételek mellett.

2. Az európai elfogatóparancs kivételes megtagadása íratlan okának a 2008/909 kerethatározatra való alkalmazhatósága

45. E kérdés értékeléséhez először is emlékeztetni fogok korábbi megállapításomra, miszerint a 2008/909 kerethatározat – az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározathoz hasonlóan – a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség körébe tartozó jogi aktus.

46. Másodszor, amint az megállapításra került, az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározathoz hasonlóan ez a határozat is a kölcsönös elismerés elvén alapul, amely maga is abból a kölcsönös bizalomból fakad, amelyet a tagállamoknak egymás jogrendszere iránt kell tanúsítaniuk. Ez a kölcsönös bizalom megköveteli, hogy a tagállamok – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintsék, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat.²⁴

47. Harmadszor, ezért van az, hogy főszabály szerint, amikor ez a jogi aktus a végrehajtó hatóságot valamely ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására kötelezi, az erre vonatkozóan előterjesztett kérelemnek a 2008/909 kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdése szerint helyt kell

²¹ Lásd a fenti 11. pontot és az 5. lábjegyzetet.

²² Ezt az értelmezést megerősíti a 2008/909 kerethatározat I. mellékletében szereplő azon formanyomtatvány szerkezete, amelyet az elismerendő ítélettel együtt kell továbbítani a végrehajtó tagállamnak. E formanyomtatvány g) rováta előírja a kibocsátó hatóság számára, hogy jelezze, hogy a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésében előírt, jelen indítvány 39. pontjában ismertetett esetek közül melyik áll fenn. Ugyanakkor kimondja, hogy ilyen jelzésre már nincs szükség, ha a kibocsátó hatóság az f) rovat „kipipálásával” megerősíti, hogy a megkeresés az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikkének 6. pontja alá tartozó helyzet következményét jelenti.

²³ Lásd a fenti 39. pontot.

²⁴ Lásd a fenti 8. és 9. lábjegyzetet.

adni, kivéve kizárólag az e jogi aktus 9. cikkének (1) bekezdésében kimerítően felsorolt megtagadási okokkal érintett eseteket.²⁵ Úgy gondolom, hogy az alapügyben ezen okok egyike sem áll fenn.²⁶

48. Amint azonban arra emlékeztetni kell, a kölcsönös bizalom nem azonos a vak bizalommal.²⁷ Az uniós jogot mindig a Chartával összhangban kell értelmezni az olyan helyzetek elkerülése érdekében, amelyekben alkalmazása az abban biztosított alapvető jogok megsértésének valós kockázatával járna, vagy amelyekben alkalmazása – a jelen ügyben releváns részében – belenyugodna bizonyos olyan helyzetekbe, amelyekben már bekövetkezett az ilyen jogsértés. Ez a gondolat jelenik meg az „alapvető jogokra” vonatkozó, a 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdésében foglalt rendelkezésben, amely az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdéséhez hasonlóan kimondja, hogy ez a kerethatározat nem érinti az EUSZ 6. cikkben biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.²⁸

49. A Bíróságnak a jelen indítvány előző részében említett ítélkezési gyakorlatából következik, hogy amennyiben az európai elfogatóparancs végrehajtása olyan büntetőeljárás eredményeként hozott ítélet végrehajtásához vezetne, amelynek lefolytatását a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok befolyásolták, amely emiatt kézzelfogható módon érintette az adott büntetőügy elbírálását, az az érintett személy tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmébe való belenyugvást eredményezné.²⁹

50. Mivel a 2008/909 kerethatározat és az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat ugyanúgy a kölcsönös bizalom és kölcsönös elismerés alapján működik, ami a szabadságvesztés-büntetés hatékony végrehajtásához vezethet, úgy vélem, hogy a más tagállam illetékes hatósága által benyújtott kérelem kivételes elutasítását lehetővé tevő íratlan oknak mindkét említett jogi aktus tekintetében érvényesnek kell lennie. Valójában mindkét jogi aktus gyakorlati alkalmazása olyan helyzetet idézhet elő, amelyben meg kell előzni az előző pontban általánosságban bemutatott negatív következményeket.

51. Az említett jogi aktusok alapvető sajátosságainak hasonlósága alapján úgy vélem, hogy a szóban forgó íratlan okot ugyanolyan feltételek mellett kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a két jogi aktus közül melyikre hivatkoznak. Ez azt jelenti – amint azt a holland és a lengyel kormány, valamint a Bizottság is sugallta -, hogy ezen ok alkalmazásának ugyanazon a két szakaszból álló vizsgálaton kell alapulnia, amelyet a Bíróság az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározattal összefüggésben dolgozott ki. Ugyanakkor – hasonlóan ahhoz, amit a Bíróság ebben az összefüggésben megállapított – úgy vélem, hogy függetlenül attól, hogy a rendszerszintű

²⁵ Más szóval, míg a végrehajtási kötelezettség jelenti a szabályt, addig az ettől való eltekintés a kivételt. Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat tekintetében lásd legutóbb: 2023. március 23-i Minister for Justice and Equality (Felfüggesztés megszüntetése) ítélet (C-514/21 és C-515/21, EU:C:2023:235, a továbbiakban: Minister for Justice and Equality [Felfüggesztés megszüntetése] ítélet, 47. és 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁶ Értelmezésem szerint az a tény, hogy MD tárgyalására távollétében került sor, nem volt releváns, amikor a német hatóságok úgy döntöttek, hogy nem hajtják végre az európai elfogatóparancsot, és a jelen ügy szempontjából sem releváns, tekintettel azokra a feltételekre, amelyek mellett a 2008/909 kerethatározat 9. cikke (1) bekezdésének i) pontja értelmében ilyen helyzetben az ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása megtagadható.

²⁷ Lásd: Lenaerts, K. „La vie après l’avis: exploring the principle of mutual (yes not blind) trust”, *Common Market Law Review*, 54. kötet, 3. sz., 2017., 805–840. o., valamint Mitsilegas, V., „Mutual Recognition and Fundamental Rights in EU Criminal Law”, in Iglesias Sánchez, S. és González Pascual, M., *Fundamental Rights in the EU Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge University Press, 2021., 253–271. o., különösen 270. és 271. o.

²⁸ Lásd még a 2008/909 kerethatározat (13) preambulumbekzdését.

²⁹ Lásd ebben az értelemben: Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítélet, 83., 86. és 102. pont és az Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 68. pont.

vagy általános hiányosságok mennyire súlyosak, a pusztán tény, hogy fennállnak, nem feltétlenül befolyásol minden olyan döntést, amelyet az érintett tagállam bíróságai az egyes konkrét ügyekben meghozhatnak.³⁰

52. Ez teszi az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat keretében szükségessé a vizsgálat második, személyre szabott szakaszát, és ez teszi azt szükségessé a 2008/909 kerethatározattal összefüggésben is.

53. Ezt a megállapítást véleményem szerint nem befolyásolja sem a Bíróság OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ítélete,³¹ sem az, hogy a 2008/909 kerethatározat nem tartalmaz az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat (10) preambulumbekzdésének megfelelő rendelkezést. A kérdést előterjesztő bíróság e két elemre hivatkozik annak alátámasztására, hogy a vizsgálat első szakaszának alkalmazása elegendő.

54. Ami először is az OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ítéletet illeti, a Bíróság ebben az ítéletben röviden kifejtette, hogy az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” milyen követelményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy „függetlennek” minősüljön, és így ki tudjon bocsátani olyan európai elfogatóparancsot, amely ki tudja váltani az uniós jog által hozzá fűzött joghatásokat. Az említett ügyekben érintett ügyészségek nem feleltek meg ezeknek a követelményeknek, ami miatt nem minősültek többé az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak”.

55. Az említett ítéletre vonatkozó reakciók alapján a Bíróság azzal a kérdéssel szembesült, hogy az ebben az ügyben levont következtetés azt jelenti-e, hogy amennyiben valamely igazságszolgáltatás függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságokat állapítanak meg, ezek a hiányosságok azt jelentik, hogy az érintett tagállam *valamennyi* bírósága elveszíti a „kibocsátó igazságügyi hatóság” minőségét, ami a végrehajtó hatóságot mentesítené az európai elfogatóparancs végrehajtásának kivételes megtagadására vonatkozó íratlan ok alkalmazásának alapjául szolgáló vizsgálat második szakaszának elvégzése alól.³²

56. A Bíróság nemleges választ adott erre a kérdésre. A Bíróság kifejtette, hogy az OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ítéletben levont következtetés nem az érintett nemzeti rendszer rendszerszintű vagy általános hiányosságain alapult, hanem azon a tényen, hogy az adott ügyben szóban forgó ügyészségek alárendeltségi viszonyban vannak a végrehajtó hatalomhoz képest, amely utasítást adhat nekik arra vonatkozóan, hogy adott ügyben ki kell-e adni az európai elfogatóparancsot vagy sem.³³

57. Ezzel szemben azon helyzetek között, amelyek az európai elfogatóparancs végrehajtásának kivételes megtagadására vonatkozó íratlan ok kialakulásához vezettek, olyan eset is található, amelyben az európai elfogatóparancsot olyan bíróság bocsátotta ki, amelynek a végrehajtó hatalomtól való strukturális függetlenségét első látásra nem lehet kétségbe vonni, mivel éppen bíróságról, nem pedig ügyészségről van szó. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy ez az előfeltevés csak abban a kivételes helyzetben vizsgálható, amikor az önmagában vett igazságszolgáltatási rendszer olyan rendszerszintű vagy általános hiányosságai állnak fenn, amelyek kétségeket ébresztenek az e rendszer részét képező bíróságok *tényleges* működésével

³⁰ Lásd például: Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 42. pont.

³¹ 2019. május 27-i OG és PI (Lübecki és zwickauai ügyészség) ítélet (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456).

³² Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 33. pont.

³³ Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 48. és 50. pont.

kapcsolatban. Mivel azonban az ilyen rendszerszintű és általános hiányosságok különböző hatást fejthetnek ki a szóban forgó igazságszolgáltatáson belül, nemcsak azt kell megállapítani, hogy ezek fennállnak-e (első szakasz), hanem azt is, hogy hatással lehetnek-e, vagy már hatással voltak-e a szóban forgó konkrét ügyre (második szakasz).

58. Álláspontom szerint a 2008/909 kerethatározattal összefüggésben ugyanezt az érvelést kell alkalmazni. Az említett jogi aktus alkalmazása a tagállamok bíróságai által hozott ítéletek kölcsönös elismerésén alapul, amelyek függetlensége – kivételes körülményektől eltekintve – nem vonható kétségbe. Mivel – amint az már megállapításra került – e kivételes körülményeknek az érintett kibocsátó állam bíróságai körében eltérő hatása lehet, az egyedi esetre vonatkozó konkrét következményeiket meg kell vizsgálni.

59. Másodszor, és ellentétben azzal, amit a kérdést előterjesztő bíróság javasol, a vizsgálat *mindkét* szakaszának alkalmazhatóságára vonatkozó következtetést nem befolyásolja az a tény, hogy a 2008/909 kerethatározat nem tartalmaz az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat (10) preambulumbekzdésének megfelelő rendelkezést. E preambulumbekzdés szerint az európai elfogatóparancs mechanizmusának végrehajtása „csak abban az esetben függeszthető fel – és csakis az EUSZ 7. cikk szerinti eljárásnak megfelelően –, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az [EUSZ 2. cikkben] rögzített értékeket”.

60. Igaz, hogy a Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítéletében a Bíróság erre a preambulumbekzdésre hivatkozott annak megállapítása érdekében, hogy a vizsgálat második szakaszát nem kell elvégezni, ha a Tanács az EUSZ 7. cikk (2) bekezdésében előírt eljárás eredményeként az adott tagállam tekintetében felfüggeszti az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározatot.³⁴

61. Ebből azonban nem következik az, hogy mivel a 2008/909 kerethatározat nem tartalmaz ilyen eljárásra utaló rendelkezést, ez azt jelenti, hogy ez az eljárás nemzeti bírósági határozattal felváltható.

62. Az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározattal összefüggésben a Bíróság nagyon világosan fogalmazott, amikor megállapította, hogy a vizsgálat második szakaszának mellőzése a kölcsönös bizalom és kölcsönös elismerés elve adott tagállam bíróságai által hozott határozatokra való alkalmazásának (elfogadhatatlan) általános kizárását eredményezné.³⁵

63. Úgy vélem, hogy ugyanez az észrevétel a 2008/909 kerethatározatra is érvényes. Amint arra a holland és a lengyel kormány, valamint a Bizottság lényegében rámutatott, az, hogy egy ilyen másodlagos jogi aktus nem hivatkozik kifejezetten az EUSZ 7. cikk (2) bekezdésében előírt felfüggesztési mechanizmusra, nem változtat azon a tényen, hogy e másodlagos jogi aktus alkalmazásának *általános* felfüggesztése adott tagállam tekintetében csakis ezen mechanizmusból eredhet.

64. Végül, ami a kérdést előterjesztő bíróság azzal kapcsolatos bizonytalanságát illeti, hogy a nemzeti bíróságoknak kell-e a vizsgálat első szakaszát elvégezniük, vagy ez az uniós jog értelmezése körébe tartozik, amely a Bíróság feladata, teljes mértékben elismerem a kérdést előterjesztő bíróság e döntés jelentőségével kapcsolatos aggodalmát. Ami azonban a kérdést

³⁴ Minister for Justice and Equality (Az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai) ítélet, 70–72. pont.

³⁵ Lásd ebben az értelemben: Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítélet, 43. pont.

előterjesztő bíróság azon (az előterjesztett negyedik kérdés megfogalmazásában tükröződő)³⁶ javaslatát illeti, hogy az Európai Unió belüli jogbizonytalanság elkerülése érdekében e döntést egységesen kell meghozni, megjegyzem, hogy ilyen egységes döntés csak a fent említett, az EUSZ 7. cikk (2) bekezdésén alapuló eljárásból eredhet, ami pedig az adott jogi aktus hatályának adott tagállammal szembeni felfüggesztését eredményezi. Ilyen döntés hiányában a 2008/909 kerethatározatot továbbra is alkalmazni kell. Mindezek alapján a fentiekben kifejtett okokból úgy vélem, hogy az alapvető jogokra vonatkozó, a 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdésében foglalt rendelkezés a végrehajtó hatóság számára lehetőséget biztosít, sőt kötelezettséget ír elő arra, hogy az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának – a jelen indítványban fentebb ismertetett feltételek mellett történő – kivételes megtagadásával megakadályozza a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog korábbi megsértésébe való belenyugvást.

65. E tekintetben megjegyzem továbbá, hogy míg az a kérdés, hogy az európai elfogatóparancs kivételes megtagadásának íratlan oka általánosságban átültethető-e a 2008/909 kerethatározatra, illetve hogy milyen feltételek mellett alkalmazható, az uniós jog értelmezésének kérdése, amely értelmezést a Bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előterjesztett kérdésre adott válaszában adhat, annak eldöntése azonban, hogy ezen okot adott ügyben alkalmazni kell-e, a szóban forgó ügy ténybeli körülményeitől függ, és kizárólag a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozó uniós jogalkalmazási kérdésnek minősül.³⁷ Ez nemcsak a vizsgálatnak az adott ügy konkrét körülményeire vonatkozó második szakasza tekintetében igaz, hanem - a jelen ügyben a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatását érintő - általános vagy rendszerszintű hiányosságok fennállásának megállapítására vonatkozó első szakaszt illetően is. Ezen előfeltevés alapján az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározattal kapcsolatos, jelen indítványban hivatkozott ítélkezési gyakorlat a nemzeti bíróság számára iránymutatást nyújt az e célból figyelembe veendő tényezők tekintetében.³⁸

66. A fenti elemzés alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokban az esetekben, amikor e jogi aktus a végrehajtó hatóságot az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására kötelezi, és amikor *először is* e hatóság olyan információkkal rendelkezik, amelyek az ezen elfogatóparancsot kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságokról tanúskodnak, e bíróság csak akkor tagadhatja meg ezen elismerést és végrehajtást, ha – *másodszor* – arra a következtetésre jut, hogy az ügy sajátos körülményeire tekintettel komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy – különösen az érintett elítélt személy által szolgáltatott, a büntetőügyét elbíráló ítélkező testület függetlenségének értékelése szempontjából releváns információkra tekintettel – e személynek sérült a Charta 47. cikkének második bekezdésében foglalt, tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

³⁶ Megjegyzem, hogy a negyedik kérdést csak másodlagosan teszik fel, amennyiben a Bíróság az első és a második kérdésre azt a választ adná, hogy a végrehajtó hatóság nem utasíthatja el az elismerés és végrehajtás iránti kérelmet (kizárólag) arra hivatkozva, hogy rendszerszintű vagy általános hiányosságok állnak fenn (mivel a kérdést előterjesztő bíróság érvelését követve, ennek megállapítása nem a nemzeti bíróság, hanem sokkal inkább a Bíróság feladata).

³⁷ Lásd: 2021. november 16-i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim és társai ítélet (C-748/19-C-754/19, EU:C:2021:931, 75. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. október 6-i Consorzio Italian Management és Catania Multiservizi ítélet (C-561/19, EU:C:2021:799, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

³⁸ Lásd például: Openbaar Ministerie (A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság) ítélet, 78–80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

D. A releváns referencia időpont

67. Tisztázni kell azonban még, hogy mi az a releváns időpont, amelyre nézve a fent említett íratlan ok alkalmazását meg kell vizsgálni, és amelyre vonatkozóan a jelen ügyben tárgyalt két szakaszból álló vizsgálatot el kell végezni.

68. Az alapügy körülményei között konkrétan az a kérdés merül fel, hogy ez az időpont *elsőként* az MD-vel szemben szabadságvesztés-büntetést kiszabó első ítélet meghozatalának időpontját jelenti-e, vagy pedig *másodikként* a végrehajtás felfüggesztése visszavonásának időpontját, vagy akár *harmadikként* az az időpont is lehet-e, amikor a kérdést előterjesztő bíróságnak a szóban forgó büntetés végrehajtása iránti kérelemről döntenie kell.

69. Megjegyzem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által megjelölt *első* időpont relevanciája nem jelent különösebb problémát. Úgy gondolom, hogy a szóban forgó szabadságvesztés-büntetést MD-vel szemben olyan tárgyalást követően szabták ki, amelyben MD bűnösségét megállapították. Az ilyen eljárásoknak egyértelműen megfelelő eljárási garanciákat kell nyújtaniuk, beleértve a Charta 47. cikkének második bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, amely az alapeljárás tárgyát képezi. Ezért – amint azt a Bizottság és a lengyel kormány is megállapítja – a kérdést előterjesztő bíróság által figyelembe vett íratlan ok alkalmazása során logikusan a kibocsátó tagállamban az említett eljárás időpontjában fennálló helyzetre kell hivatkozni annak megállapítása érdekében, hogy az eljárásra a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok fennállása mellett került-e sor, és hogy ezek a hiányosságok ezenfelül kézzelfogható módon érintették-e MD-nek a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

70. Amennyiben a nemzeti bíróság úgy ítéli meg, hogy a két szakaszból álló vizsgálat igenlő választ eredményez, úgy vélem, hogy – amint azt a Bizottság is javasolja – az első ítéletet követően hozott későbbi határozatok vizsgálata feleslegessé válik, mivel elismerésük és végrehajtásuk lehetősége az első ítélet elismerésének és végrehajtásának lehetőségétől függ.

71. Amennyiben azonban az első ítélet tekintetében elvégzett értékelés nyitva hagyja ezen ítélet elismerésének és végrehajtásának lehetőségét, felmerül a kérdés, hogy a szóban forgó íratlan ok alkalmazható-e a kibocsátó tagállamban a felfüggesztést visszavonó végzés elfogadásakor fennálló helyzetre való hivatkozással (a fenti 68. pontban megjelölt *második* időpont).

72. E kérdésben a lengyel kormány és a Bizottság álláspontja eltér egymástól. Míg a Bizottság úgy véli, hogy ez az időpont releváns (bár másodlagosan, amint azt a fenti 70. és 71. pontban kifejtettem), a lengyel kormány ennek ellenkezőjét állítja.

73. Alapvetően egyetértek a Bizottsággal, noha ezt a megállapítást az alábbiakban tovább árnyalom.

74. A lengyel kormány a fent megjelölt második időpont irrelevanciájára vonatkozó érvelésének alátámasztására előadja, hogy a felfüggesztést visszavonó végzés nem felel meg a 2008/909 kerethatározat 1. cikkének a) pontja szerinti „ítélet” fogalmának, és ezért nem tartozik e jogi aktus hatálya alá.

75. E tekintetben igaz, hogy a 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdése értelmében ez a kerethatározat „csak a kerethatározat szerinti ítéletek elismerésére és a büntetések végrehajtására alkalmazandó”. E kerethatározat 1. cikkének a) pontjában foglalt meghatározás szerint az „ítélet”

„a kibocsátó [tag]állam bíróságának jogerős határozata vagy végzése, amely büntetést szab ki egy természetes személyre”. Az is igaz, hogy a szóban forgó büntetést az első ítéletben szabták ki MD-re, míg a későbbi végzés „csupán” a végrehajtás eredeti felfüggesztését vonta vissza.

76. Ez a megállapítás azonban véleményem szerint nem jelenti azt, hogy e végzés nem releváns a 2008/909 kerethatározat alkalmazása szempontjából.

77. A Bizottsággal egyetértve megállapítom, hogy a jelen ügyben az első ítélet csak akkor válthatta ki kifejezetten a 2008/909 kerethatározat elismerési rendszerének alkalmazását, amikor a büntetés végrehajtásának eredeti felfüggesztését a vitatott végzés visszavonta, mivel annak meghozatala előtt MD még nem volt köteles megkezdeni a vele szemben kiszabott büntetés letöltését. Ennélfogva ez a végzés (az első ítélettel együtt vizsgálva) az, amely az alkalmazandó feltételek teljesülése esetén főszabály szerint maga után vonja a végrehajtó hatóság azon kötelezettségét, hogy a kiszabott büntetést végrehajtsa. Ez véleményem szerint elegendő ahhoz, hogy – legalábbis az elemzésnek ebben a szakaszában – ne lehessen kizárni a fenti 68. pontban meghatározott második időpont relevanciáját a 2008/909 kerethatározat értelmében vett kérelem kivételes megtagadására vonatkozó íratlan ok vizsgálata szempontjából.

78. Mindezek mellett a lengyel kormány azzal is érvel, hogy a kibocsátó tagállamban ezen időpontban fennálló helyzet figyelembevételére irreleváns, mivel a felfüggesztést visszavonó végzés nem változtatta meg sem a kiszabott büntetés nemét, sem annak mértékét. Ez röviden fogalmazva feleslegessé teszi a helyzet figyelembevételét. A lengyel kormány kifejtette továbbá, hogy az alkalmazandó nemzeti szabályok kötelezővé teszik a felfüggesztés visszavonását, ha az érintett személy a próbaidő alatt szándékos bűncselekményt követett el³⁹, és ilyen helyzetben a nemzeti bíróság nem rendelkezik mérlegelési jogkörrel, és vissza kell vonnia a büntetés végrehajtásának felfüggesztését.

79. Megjegyzem, hogy az Ardic ügyben a Bíróság némileg hasonló helyzettel szembesült.⁴⁰ Ebben az ügyben a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztését azért vonták vissza, mert az érintett személy nem teljesítette a próbaidőre bocsátás feltételeit. Az érintett személy jelen volt azon a tárgyaláson, amelyen a szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítéletet hozták, azonban nem vett részt az azt követő eljárásban, amelyben e büntetés végrehajtásának felfüggesztését visszavonták. Ilyen körülmények között a Bíróságot annak megállapítására kérték, hogy az érintett személynek az említett későbbi visszavonó határozathoz vezető eljárás tekintetében fennálló távolléte bizonyos feltételek mellett olyan indoknak minősülhet-e, amely alapján az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható.

80. A Bíróság nemleges választ adott, és kifejtette, hogy az említett megtagadási ok vizsgálata csak olyan (a terhelt távollétében lefolytatott) eljárásból származó határozatra vonatkozhat, amely jogerősen dönt a bűnösségről és adott esetben a szabadságvesztés-büntetésről. Ezzel szemben ez az ok nem érinti a szabadságvesztés-büntetés végrehajtására vagy alkalmazására vonatkozó határozatokat, kivéve, ha megváltoztatja e büntetés nemét vagy mértékét, és az e határozatot meghozó hatóság e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezett⁴¹.

³⁹ A lengyel kormány szerint ez az ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (a büntető törvénykönyvről szóló, 1997. június 6-i törvény) 75. cikkéből következik.

⁴⁰ 2017. december 22-i Ardic ítélet (C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026; a továbbiakban: Ardic ítélet).

⁴¹ Lásd még: Minister for Justice and Equality [Felfüggesztés megszüntetése] ítélet, 53. pont.

81. Az ügy irataiból következik, hogy a jelen ügyben szóban forgó visszavonó végzés sem a kiszabott büntetés nemét, sem annak mértékét nem változtatta meg. Továbbá a lengyel kormány kifejtette, hogy a nemzeti bíróság annak elfogadása tekintetében nem rendelkezett mérlegelési mozgásterrel, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

82. Véleményem szerint azonban e tényezőkből nem következik az, hogy a kibocsátó tagállamban a visszavonáshoz vezető körülmények figyelembevétele szükségképpen irrelevánssá válik annak vizsgálata szempontjából, hogy az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának kivételes megtagadására vonatkozó íratlan ok alkalmazható-e a jelen ügyben. Ennek oka az, hogy az érintett személy konkrét bizonyítékokkal igazolhatja, hogy a büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonásához vezető döntő körülmény a fent említett általános vagy rendszerszintű hiányosságok kézzelfogható következménye volt.

83. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés azonban nem utal ilyen konkrét bizonyítékokra, és az sem szerepel benne, hogy pontosan mi volt az a döntő körülmény, amely a szóban forgó, felfüggesztést visszavonó végzés meghozatalához vezetett.

84. E tekintetben a szabadságvesztést kiszabó ítélet végrehajtásának felfüggesztését visszavonó határozat alapjául szolgáló körülmények az alkalmazandó nemzeti jog függvényében eltérőek lehetnek. A lengyel kormány által adott, a fenti 78. pontban ismertetett magyarázatból úgy értelmezem, hogy a szóban forgóhoz hasonló, felfüggesztést visszavonó végzés egy új (szándékos) bűncselekmény elkövetésének automatikus következménye.

85. E körülmények között, amennyiben megállapítást nyer, hogy a felfüggesztés szóban forgó visszavonása az MD-vel szemben hozott új büntetőítélet automatikus következménye, úgy vélem - ahogyan a Bizottság is főszabály szerint érvel -, hogy a szóban forgó íratlan és kivételes ok másodlagos alkalmazása szempontjából relevánssá válnak az ezen büntetőítélet alapjául szolgáló körülmények (ezáltal pedig az új büntetőítélet időpontja), amennyiben a végrehajtó hatóság elé terjesztett bizonyítékok erre ösztönöznek.

86. Amennyiben valóban megállapítást nyer, hogy a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatását érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságok kézzelfoghatóan befolyásolták az érintett személy tisztességes eljáráshoz való jogát az új bűncselekmény elkövetésében való bűnösségét megállapító új eljárás keretében, a bűnösség megállapítása szükségszerűen releváns lesz az ezt követő visszavonásnak a 2008/909 kerethatározat szerinti elismerési és végrehajtási rendszerben történő értékelése szempontjából. Ugyanis ilyen új büntetőítélet nélkül nem került volna sor a büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonására.⁴²

87. Ezzel szemben, ami a fenti 68. pontban említett *harmadik* időpontot, nevezetesen azt az időpontot illeti, amikor a végrehajtó hatóságnak döntenie kell az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról, a lengyel kormányhoz és a Bizottsághoz hasonlóan nem látom ennek a szóban forgó íratlan ok alkalmazása szempontjából vett relevanciáját, tekintettel arra, hogy a kibocsátó tagállamban az adott időpontban fennálló helyzet utólagosan nem befolyásolhatja az ott már lezárt büntetőeljárást.⁴³

⁴² Lásd analógia útján: Minister for Justice and Equality [Felfüggesztés megszüntetése] ítélet, 65-68., és 70. pont, amely kimondja, hogy a terhelt távollétében hozott büntetőítélet, amely nélkül nem vonták volna vissza azon szabadságvesztés-büntetés felfüggesztését, amelynek végrehajtása céljából az adott ügyben az európai elfogatóparancsot kibocsátották, az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „határozat meghozatalához vezető eljárás” részét képezi.

⁴³ Hozzáteszem, hogy az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat rendszerével ellentétben a 2008/909 kerethatározat nem vonja maga után az elítélt személynek a végrehajtó államból a kibocsátó tagállamba történő átszállítását, hanem éppen az ellenkezőjét, vagy egyáltalán nem vonja maga után az átszállítást, ha az érintett személy, mint például MD, már a végrehajtó tagállamban tartózkodik.

88. A fenti elemzésre tekintettel arra a következtetésre jutottam, hogy amennyiben a 2008/909 kerethatározat szerinti elismerés és végrehajtás iránti kérelem olyan ítéletre vonatkozik, amellyel szabadságvesztés-büntetést szabtak ki, és amelynek eredetileg felfüggesztett végrehajtását később – a büntetés nemének és mértékének megváltoztatása nélkül - elrendelték, meg kell vizsgálni az ítélet elismerésének és végrehajtásának kivételes megtagadását lehetővé tevő íratlan ok alkalmazásának a jelen indítvány 66. pontjában ismertetett lehetőségét, és az ennek alapjául szolgáló, két szakaszból álló vizsgálatot a szabadságvesztés-büntetést kiszabó első ítélet meghozatalának időpontjára vonatkozóan kell elvégezni. Ha ezen vizsgálat alapján nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az elismerést és végrehajtást meg kell tagadni, ugyanezt a vizsgálatot – amennyiben a végrehajtó tagállam hatósága elé terjesztett bizonyítékok erre ösztönöznek - a büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonásához vezető döntő körülmény bekövetkeztének időpontjára nézve kell elvégezni.

V. Véggkövetkeztetés

89. A fentiekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Landgericht Aachen (aacheni regionális bíróság, Németország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

A kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés-büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat 3. cikkének (4) bekezdését

úgy kell értelmezni, hogy azokban az esetekben, amikor e jogi aktus a végrehajtó hatóságot az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására kötelezi, és amikor *először is* e hatóság olyan információkkal rendelkezik, amelyek az ezen elfogatóparancsot kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásának függetlenségét érintő rendszerszintű vagy általános hiányosságokról tanúskodnak, e bíróság csak akkor tagadhatja meg ezen elismerést és végrehajtást, ha – *másodszor* – arra a következtetésre jut, hogy az ügy sajátos körülményeire tekintettel komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból vélelmezhető, hogy – különösen az érintett elítélt személy által szolgáltatott, a büntetőügye elbírálásának módjával kapcsolatos információkra tekintettel – e személynek sérült az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdésében foglalt, tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

Amennyiben a 2008/909 kerethatározat szerinti ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása iránti kérelem olyan ítéletre vonatkozik, amellyel szabadságvesztés-büntetést szabtak ki, és amelynek eredetileg felfüggesztett végrehajtását később – a büntetés nemének és mértékének megváltoztatása nélkül - elrendelték, a fentiekben hivatkozott két szakaszból álló vizsgálatot a szabadságvesztés-büntetést kiszabó első ítélet meghozatalának időpontjára vonatkozóan kell elvégezni. Ha ezen vizsgálat alapján nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az elismerést és végrehajtást meg kell tagadni, ugyanezt a vizsgálatot – amennyiben a végrehajtó tagállam hatósága elé terjesztett bizonyítékok erre ösztönöznek - a büntetés végrehajtása felfüggesztésének visszavonásához vezető döntő körülmény bekövetkeztének időpontjára nézve kell elvégezni.